

Македонска академија на науките и уметностите
Истражувачки центар за ареална лингвистика
Бул. Крсте Мисирков 2, 1000 Скопје, Република Македонија
Тел.: + 389 2 3235-400; Факс: + 389 2 3235-500
e-mail: ical.manu@gmail.com

Научна конференција

НАУКАТА ЗА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК - СОСТОЈБИ И ПЕРСПЕКТИВИ -

18 – 19 април 2011

Програма:

понеделник, 18 април

- 9.00 Отворање на конференцијата, поздравни говори, воведен збор на акад. З.Тополињска (амфитеатар на МАНУ)
- 9.30 кафе-пауза
(по паузата стручната дискусија ќе се води во "малите сали")
- 10.00 дискусија по тема: **Современа дескриптивна граматика на македонскиот јазик**
(пријавени: И.Бабамова, Е.Бужаровска, Ј.Гушевска, А.Дучевска, М.Марковиќ, Ј.Митковска, Б.Петковска, Е.Петроска, З.Тополињска, С.Тофоска)
- 11.00 дискусија по тема: **Речник на македонскиот стандарден јазик – интернет издание**
(пријавени: С.Груевска-Маџоска, Ј.Гушевска, К.Здравкова, Ј.Митковска, З.Мургоски, В.Николовска, С.Симоска, С.Тофоска, Т.Треневски)
- 12.00 дискусија по тема: **Речник на лингвистички термини**
(пријавени: С.Груевска-Маџоска, А.Гуркова, А.Лазарова-Никовска, В.Николовска, Е.Петроска, С.Тофоска, Т.Треневски, Е.Црвенковска)

нопладневна сесија

- 15.00 дискусија по тема: **Етимолошки речник на македонскиот јазик**
(пријавени: М.Алексоска-Чкатроска, М.Аргировски, П.Атанасов, К.Велјановска, Ј.Гушевска, Е.Јачева, В.Јаброска, М.Марковиќ, С.Симоска)
- 16.00 дискусија по теми: **Дијалектен речник на македонскиот јазик, Регионални речници**
(пријавени: У.Гајдова, Ј.Гушевска, В.Дрвошанов, В.Јаброска, Б.Марков, М.Марковиќ, Т.Треневски)
- 17.00 кафе-пауза
- 17.30 дискусија по теми: **Македонски јазичен корпус, Дигитална база на ресурси за проучување на македонскиот јазик**
(пријавени: А.Дучевска, К.Здравкова, М.Леонтиќ, М.Марковиќ, М.Миркуловска, Ј.Митковска, Т.Треневски)
- 18.30 дискусија по тема: **Опремена фонетска лабораторија**
(пријавени: В.Јаброска, М.Миркуловска)

МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИЧЕН КОРПУС И МЕСТОТО НА ТУРСКИТЕ ЕЛЕМЕНТИ ВО НЕГО

доц. д-р Марија Леонтиќ

Денес Македонија има зрели услови за да го формира македонскиот јазичен корпус бидејќи има дела кои што можат да послужат како извори при создавањето на корпусот и кадри кои што ќе го формираат и коригираат овој корпус. При ова должна сум да нагласам дека македонскиот јазичен корпус содржи елементи од разновидни јазици како што се англискиот, германскиот, данскиот, францускиот, италијанскиот, шпанскиот, српскиот, бугарскиот, турскиот, албанскиот и сл. Токму поради ова создавањето на македонскиот јазичен корпус неминовно бара вклучување на специјалисти за формирање на корпусот или специјалисти за консултација од одреденото јазично подрачје зависно од нивната застапеност во корпусот. Ова го истакнувам како неминовност за да се дојде до саканиот квалитет и за да сè не се сведе на препишувачка работа.

Повеќе од десет години ги истражувам турцизмите во македонскиот јазик и го следам нивното присуство во научните дела, речниците и сл. и при тоа забележав дека при нивната подготовка во последниве години ретко се консултирани турколози, а тоа резултира со бројни грешки. Доколку се работеше за некој јазик кој оставил незабележителни траги во македонскиот јазик или пак да немаше Група за турски јазик и книжевност на нашите универзитети, ова ќе беше разбирливо. Но во Македонија има групи за турски јазик и книжевност и компетентни турколози коишто можат да помогнат да се надминат тие грешки. Должна сум да истакнам дека голем дел од овие дела со грешки во однос на турцизмите се користат за ексцерпција или извор, и на овој начин грешките продолжуваат да се провлекуваат и во новообјавените трудови. Професорот Бранко Тошовиќ во Австрија, на Институтот за славистика со години го формира словенскиот корпус. Пред неколку година без финансиски надомест му го отстапил својот корпус со турски елементи што го формирав во својата докторска дисертација. Доколку се организира подготвување на македонскиот јазичен корпус, истиот материјал ќе го приложам без финансиски надомест.

Вклучувањето или консултирањето на турколозите во однос на турцизмите би го предложила и при подготвувањето на етимолошки речник на македонскиот јазик, дијалектен речник на македонскиот јазик и регионалните речници. Посебно би ја истакнала потребата од двојазичен речник на лингвистички термини. Поради потребите на наставата, ние, турколозите веќе си правиме свои мали турско-македонски лингвистички речници, но добро би било кога тоа би било организирано во поголеми мешани екипи од специјалисти по македонски и турски јазик, бидејќи бројот на студенти од Турција во Македонија секоја година сè повеќе се зголемува.

Многу лингвисти предвидуваа дека бројот на турцизмите и турските елементи сè повеќе ќе се намалува, но се случи обратен процес. Во последните неколку години весниците со впечатливи турцизми во насловите и телевизиите со преводите на популарните турски серии, ги оживееја турските елементи во македонскиот јазик. Ова е уште една потврда дека тоа што е врежано во колективната меморија на народите на оваа почва може да биде подзаборавено, но не и заборавено и дека под влијание на разни социјални и културни фактори спонтано можат да доживеат своја ренесанса.

Леонтиќ, Марија. (2011). Македонскиот јазичен корпус и местото на турските елементи во него. *Научна конференција „Науката за македонскиот јазик – состојби и перспективи“*, во Македонската академија на науките и уметностите, 18-19 април 2011 во Скопје.